

Byantikvaren utålmodig over at Oslos første sinnssykeasyl er dårlig ivaretatt

Vurderer å frede «Gamle Prindsen»

Byantikvaren har gjentatte ganger gitt bydel 5 tilbud om penger til å stoppe forfallet av «Gamle Prindsen», uten å få svar. Nå overveier Riksantikvaren å gripe inn.

BEATE CHARLOTTE LUNDE
ANETTE AASHEIM

– **Prindsen** og Mangelsgården er helt sentrale kulturminnesmerker i sosialhistorisk sammenheng, og representerer dessuten ganske fremragende og enestående arkitektur, sier byantikvar Hans Jacob Hansteen.

Nylig var en av byantikvarens medarbeidere på befaring på området med Riksantikvaren. Sammen utreder de nå om anlegget bør fredes. Prinds Christian Augusts Minde i Storgaten 36, vis-à-vis Cordial, vurderes som et av Oslos mest verdifulle kulturhistoriske anlegg, men har

over lengre tid vært dårlig ivaretatt. Det gamle herresetet Mangelsgården huser i dag blant annet et eldrecenter, et bo- og aktivitetssenter og et flyktningsmottak. Eldrecenteret ble åpnet i 1991 som et samarbeidsprosjekt mellom bydelen og Kirkens Bymisjon, men det er bydelen som har forvaltningsansvaret for gården.

Selve Mangelsgården som er fra slutten av 1600-tallet ble fredet før krigen, men også resten av anlegget er i høy grad verneverdig. I 1997 ble bydelen to ganger oppfordret til å søke byantikvaren om penger til anlegget, uten at bydelen har svart.

Høy nasjonal prioritet

– Gamle Prindsen ligger høyt oppe på våre prioriteringslister og i samarbeid med Riksantikvaren vurderer vi nå om det bør foretas en utvidet fredning. Det kan bli en ganske omfattende jobb og er i så fall et skritt for å få en sterkere kontroll med vedlikeholdet av anlegget, sier byantikvaren og innrømmer at man har vært «en smule oppgitt» over byde-

lens manglende initiativ. Foreløpig er det ikke prekært for «Gamle Prindsen», som blant annet var byens første sinnssykeasyl, men det kan fort bli det.

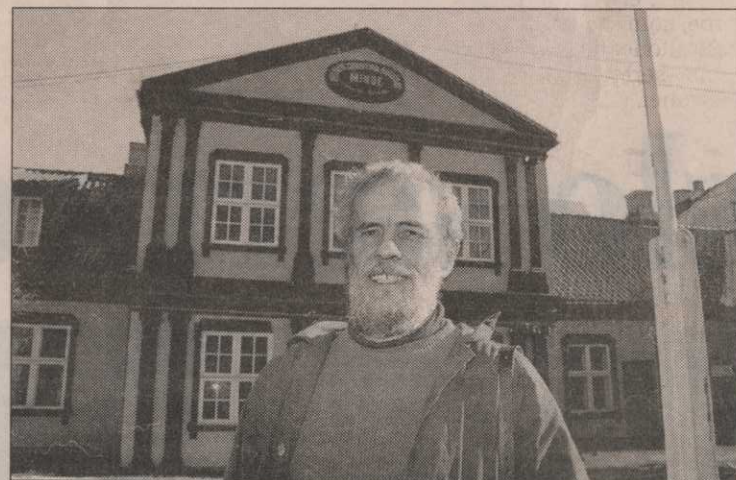
– Det er den langsomme vanskjøtselen som er problemet, fordi den igjen kan føre til prekære misdannelser. Anlegget har allerede en del mindre skader som ikke burde vært der, sier Hansteen.

– Etter vår vurdering har fredningsarbeidet med Prindsen ganske høy nasjonal prioritet ettersom anlegget er et av de mest sentrale kanskje i Norden, sett i en sosialhistorisk sammenheng, sier Hansteen.

– Ikke museum

Administrasjonssjef i bydel 5 (Grünerløkka-Sofienberg), Elisabeth Appa Beveney, understreker at det også er stor interesse fra deres side om å stoppe forfallet og å frede «Gamle Prindsen».

– Hvert år, siden 1991, har vi søkt Oslo kommune sentralt om investeringsmidler, men søknadene har aldri nådd frem. Det siste konkrete til-

Bevaringsverdig. Byantikvar Hans Jacob Hansteen samarbeider nå med Riksantikvaren for å få «Gamle Prindsen» fredet.

FOTO: BEATE CHARLOTTE LUNDE

budet fra byantikvaren lød på 20 000 kroner. Vi trenger 600 000 kroner til gjennomgåelse og prosjektering av forholdene. Det er et stort anlegg og et komplekst arbeid, hevder administrasjonssjefen.

Hun innrømmer imidlertid at mulige midler fra Kulturminneåret ved en glipp ble oversett fra deres side.

– Positivt at man er opptatt av å bevare stedet, men vi er også opptatt av at det fortsatt skal bli et levende senter, ikke et museum. Vi har gjort det løpende vedlikeholdet innenfor det budsjettet vi har. Jeg kan ikke forstå hvorfor det oppfattes at vi ikke ønsker et samarbeid, sier hun.